

1. Zimowe utrzymanie dróg publicznych – informacje ogólne.

1.1. Plan zimowego utrzymania dróg sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 21.03.1985 r. o drogach publicznych (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 2068 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 28.03.2003 r. o transporcie kolejowym (tj. Dz. U. z 2017 roku, poz. 2117 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 1454);
4. Zarządzenie nr 46 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 25.10.1994 r. w sprawie zasad odśnieżania i usuwania gołoledzi na drogach publicznych (Dz. Urz. MTiGM z 1995 roku, Nr 10, poz. 20);
5. Zarządzenie nr 12 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 09.09.1997 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zasad odśnieżania i usuwania gołoledzi na drogach publicznych.

1.2. Zasady zimowego utrzymania dróg:

Obowiązek utrzymania przejezdności dróg i szlaków komunikacyjnych spoczywa na zarządcach dróg i szlaków kolejowych. Zarządcy dróg i szlaków kolejowych prowadzą akcję zimową w oparciu o własny stan zatrudnienia, własne środki materiałowo - techniczne i finansowe. Zarządcy dróg korzystają również z wynajętych nośników sprzętu do zimowego utrzymania.

1.3. Zasady zimowego utrzymania dróg na terenie powiatu bełchatowskiego.

Drogi powiatowe na terenie powiatu bełchatowskiego podzielone zostały na następujące standardy zimowego utrzymania:

II standard (*drogi/ulice miejskie*);

III, IV i V standard (*drogi zamiejskie*), różniące się stanem utrzymania jezdni oraz dopuszczalnymi odstępstwami w zakresie zaśnieżenia jezdni i występowania śliskości.

Czas występowania odstępstw od ustalonego standardu liczony jest w godzinach od momentu ustania opadów śniegu lub pojawienia się śliskości i jest zróżnicowany dla różnych standardów. Kryterium klasyfikacji dróg do poszczególnych standardów stanowi ich klasa, funkcja i średnioroczny ruch dobowy. Założone standardy obowiązują w średnich warunkach pogodowych.

W warunkach znacznie odbiegających od średnich warunków pogodowych (np. okresy bardzo intensywnych opadów śniegu) zimowe utrzymanie dróg polegać będzie na:

- skierowaniu całego sprzętu będącego w dyspozycji PZD do utrzymania przejezdności dróg objętych II standardem a następnie III i IV standardem;
- doraźnym wynajęciu dodatkowego sprzętu ciężkiego do utrzymania przejezdności w/w dróg (np. spycharki, ładowarki itp.);
- sukcesywnym wysyłaniu sprzętu do przywrócenia przejezdności dróg o niższym standardzie utrzymania, po zabezpieczeniu przejezdności dróg II, III i IV standardu.

1.4. Podział dróg na standardy zimowego utrzymania.

Planem zimowego utrzymania dróg na terenie działania Powiatowego Zarządu Dróg w Bełchatowie objęto ogółem 264,2 km dróg zamiejskich, 30,32 km dróg miejskich oraz 60 km dróg powiatowych zamiejskich utrzymywanych przez inne jednostki.

W poszczególnych standardach, zimowe utrzymanie dróg przedstawia się następująco:

- 52,72 km – zgodnie z zasadami II standardu,**
- 46,6 km – zgodnie z zasadami IV standardu,**
- 255,2 km – według standardu V,**

Zasady odśnieżania i usuwania skutków gołoledzi na drogach poszczególnych standardów określa załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr46 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 25 października 1994r.

Ujęte w w/w załączniku określenie „**Jezdnia posypywana na odcinkach decydujących o możliwości ruchu**” określa, że posypywaniem objęte będą następujące miejsca w ciągach dróg: „...na skrzyżowaniach z innymi drogami oraz liniami kolejowymi, na odcinkach dróg o pochyleniu podłużnym większym niż 4 %, na przystankach autobusowych, na niebezpiecznych łukach poziomych, innych miejscach ustalonych przez zarząd drogi, np. w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych, na wysokich nasypach itp....”.

1.5. Podsumowanie.

W normalnych warunkach zimowych wszystkie drogi będą utrzymywane w standardach przyjętych przez Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej w Zarządzeniu nr 46 z 1994 roku. Zgromadzony materiał i środki zostaną w całości przeznaczone na zimowe utrzymanie dróg. W przypadku umiarkowanych warunków atmosferycznych nie powodujących konieczności częstych interwencji, standard utrzymania będzie wyższy. W sytuacji gdy warunki zimowe będą znacznie gorsze od średniej, usuwanie ich skutków prowadzone będzie racjonalnie, na bieżąco, ale do wysokości przeznaczonych na ten cel środków i zapasów.

2. Schemat służb odpowiedzialnych za zimowe utrzymanie dróg w Powiatowym Zarządzie Dróg w Belchatowie.

Lp.	Osoby nadzorujące	Czas pracy	Telefon służbowy
1.	Dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg – Jerzy Michalak	07.00 – 15.00	44 632 79 14
2.	Kierownik-Koordinator Służb - Łukasz Pietras	07.00 – 15.00	603 597 708
3.	Kierownik Obwodu Drogowego Nr 1 w Kalisku – Dariusz Stępień	07.00 – 15.00	603 954 918
4.	Kierownik Obwodu Drogowego Nr 2 w Szczercowie - Bartłomiej Guzenda	07.00 – 15.00	609 801 084
Lp.	Służba Interwencyjna	Czas pracy	Telefon służbowy
1.	Obwód Zimowego Utrzymania : Obwód Drogowy nr 2 w Szczercowie	24h	44 631 80 55
	Dyżurny – koordynator	24h	601 220 045

Uwaga : Czas pracy Służby Interwencyjnej jest regulowany w zależności od sytuacji na drogach i warunków atmosferycznych.

3. Zimowe utrzymanie dróg powiatowych miejskich.

Na terenie działania Powiatowego Zarządu Dróg występują odcinki dróg powiatowych stanowiące ulice w miastach - Belchatowie i Zelowie, łączna ich długość wynosi - **30,32 km**.

3.1. Zimowe utrzymanie dróg na terenie miasta Belchatowa:

Na mocy porozumienia z dnia 28.12.2006 roku pomiędzy Zarządem Powiatu w Belchatowie a Gminą Miasto Belchatów, prowadzenie zadań publicznych w przedmiocie zarządzania ulicami powiatowymi na obszarze miasta Belchatów przejmuje Gmina Miasto Belchatów.

W II standardzie, zimowe utrzymanie dróg powiatowych na obszarze miasta Bełchatów będzie prowadzić jednostka wyłoniona w przetargu. Adres i telefony wybranej jednostki zostaną podane do publicznej wiadomości przez Urząd Miasta Bełchatów.

Wykaz ulic powiatowych na obszarze miasta Bełchatowa:

Nazwa ulicy	Długość odcinka ulicy w km
ul. Piotrkowska	3,574
ul. Wyszyńskiego	2,099
ul. Cegielniana	2,778
ul. 1 - Maja	1,124
ul. Dąbrowskiego	0,275
ul. Zamoście	2,500
ul. Mielczarskiego	0,663
ul. Wspólna	1,407
ul. Harcerska	0,276
ul. Częstochowska	0,762
ul. Grabowa	1,023
ul. Kwiatowa	0,560
ul. Plac Wolności	0,232
ul. Sienkiewicza	0,622
ul. Okrzei	1,202
ul. Olsztyńska	1,562
ul. Czyżewskiego	2,820
ul. Południowa	0,936
Łączna długość ulic	24,415

3.2. Zimowe utrzymanie dróg na terenie miasta Zelowa:

Biorąc pod uwagę znaczenie komunikacyjne, klasę oraz średni dobowy ruch pojazdów, ulice powiatowe w mieście Zelowie zakwalifikowano do utrzymywania w II standardzie zimowego utrzymania dróg przy użyciu materiałów i sprzętu na nośnikach zewnętrznych oraz własnych. Dla prawidłowego zabezpieczenia i prowadzenia czynnej „akcji zima” na terenie miasta Zelowa, zostanie zawarta umowa na świadczenie usług z podmiotem zewnętrznym. Zawarcie przedmiotowej umowy pozwoli na skrócenie czasu reakcji służb i zapewnienie utrzymania założonego II standardu zimowego utrzymania dróg.

Wykaz ulic powiatowych na obszarze miasta Zelowa.

nazwa ulicy	długość odcinka ulicy w km
ul. Kilińskiego	2,1
ul. Mickiewicza	0,6
ul. Sienkiewicza	0,7
ul. Dzielna/Bujnowska	2,5
Łączna długość ulic	5,9

4. Zimowe utrzymanie dróg powiatowych zamiejskich

4.1. Drogi powiatowe na których zimowe utrzymanie dróg będą prowadzić jednostki zewnętrzne.

Na terenie działania Powiatowego Zarządu Dróg w Bełchatowie znajdują się drogi powiatowe zamiejskie, które będą utrzymywane w przyjętym standardach przez zewnętrzne jednostki – **60 km**

4.1.1.PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna Spółka Akcyjna Oddział Elektrownia Bełchatów.

Elektrownia Bełchatów w sezonie zimowym 2019/2020 będzie utrzymywać w przyjętym II standardzie zimowego utrzymania dróg, drogę powiatową numer :

1902 E Bełchatów – Nowy Janów – Kluki – 16,4 km.

Jednostką prowadzącą zimowe utrzymanie w/w drogi na zlecenie Elektrowni Bełchatów będzie przedsiębiorstwo PTS "Betrans" sp. z o.o. Oddział Rogowiec. **Osoby do kontaktu odpowiedzialne za zimowe utrzymanie dróg są :**

- **Służba Dyspozytorska odpowiedzialna za całość Akcji Zima, (24 godz./dobę, wszystkie dni tygodnia) tel. 44 737 23 47 lub 601 696 914,**
- **Kierownik Działu Eksploatacji Transportu Ciężkiego, odpowiedzialny za całość Akcji Zima w PTS Betrans Sp. z o.o., tel. 44 737 72 24, 44 737 72 26, kom. 601 696 770.**

4.1.2. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S. A.

Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów.

Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów w sezonie zimowym 2019/2020 będzie utrzymywać w przyjętym II standardzie zimowego utrzymania dróg, drogę powiatową numer :

1917 E Chabielice – Nowy Świat (odc. Chabielice – Kamień) – 6,0 km.

Koordynatorem z ramienia Oddziału Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów w sprawie zimowego utrzymania dróg jest Pan Marek Szewczyk – tel. 44 737 16 68, tel. kom. 601 696 054.

4.1.3. Urząd Gminy Kleszczów

Na podstawie porozumień nr 2/2012, 3/2012, 4/2012, 5/2012, 6/2012 z dnia 28 lutego 2012 roku zawartych pomiędzy Zarządem Powiatu Bełchatów a Wójtem Gminy Kleszczów reprezentowanym przez Sekretarza Gminy Kleszczów, w sezonie zimowym 2019/2020 zimowe utrzymanie dróg powiatowych na terenie Gminy Kleszczów, będzie prowadził podmiot wskazany przez Urząd Gminy Kleszczów.

W standardzie IV zimowego utrzymania dróg, utrzymywana będzie droga powiatowa numer :

1500 E Kalisko – Kleszczów – gr. powiatu - Sulmierzyce – 15, 9 km.

W standardzie V zimowego utrzymania dróg następujące drogi powiatowe (*wyłącznie w granicach administracyjnych Gminy Kleszczów*) :

1900 E Łekińsko – Chorzenice – 4, 9 km

1901 E Żłobnica – Sulmierzyce – 4, 7 km

1921 E Kleszczów – Brudzice – 4, 5 km

3915 E Kamieńsk – Łekińsko – Brudzice – 7, 6 km

Łącznie – 37, 6 km

**Kontakt : Urząd Gminy w Kleszczowie; ul. Główna 47, 97- 410 Kleszczów,
Tel. (44) 731 31 10 .**

4.2. Drogi powiatowe na których zimowe utrzymanie dróg, będzie prowadził Powiatowy Zarząd Dróg w Bełchatowie.

Pozostałe drogi powiatowe zamiejskie będą utrzymywane przez Powiatowy Zarząd Dróg w Bełchatowie w IV i V standardzie zimowego utrzymania dróg.

4.2.1. Standard IV zimowego utrzymania dróg – 30,7 km.

Drogi powiatowe nr:

1917 E (odcinek) Kamień – Trząs – Nowy Świat	- 16 km
1912 E Bełchatów – Bogdanów	- 7,1 km
2308 E Rogoźno – Mzurki (odc. Kącik – Mzurki)	- 7,6 km

4.2.2. Standard V zimowego utrzymania dróg – 233,5 km.

Drogi powiatowe nr:

1903 E Zelów – Głupice	- 7,7 km
1904 E Łobudzice – Bujny Szlacheckie	- 3,3 km
1905 E Drużbice – Roźniatowice – Ławy	- 10,7 km
1906 E Rawicz – Grabica	- 2,6 km
1907 E Łęki – Walewice – Zalesie – Chajczyny	- 9,9 km
1908 E Wieś Szczercowska – Magdalenów – Kluki	- 13,2 km
1909 E Lubiec – Parzno – Domiechowice	- 14,1 km
1910 E Parzno – Wola Mikorska	- 4,1 km
1911 E Bełchatów – Niedyszyna	- 6,8 km
1913 E Bełchatów – Mokracz – Kol. Bogdanów	- 5,0 km
1914 E Bełchatów – Bukowa	- 7,1 km
1915 E Wólka Łękańska – Zawadów	- 3,5 km
1916 E Bogdanów – Łękawa	- 9,0 km
1918 E Szczerców – Osiny	- 8,7 km
1919 E Kaszewice – Bełchatów	- 7,0 km
1920 E Kluki – Parzno – Zelów	- 14,3 km
1922 E Zelów – Kurów	- 4,1 km
1923 E Zawady – Dobrzelów	- 1,3 km
1924 E Prądzew – Rusiec	- 5,3 km
1925 E Wola Wiązowa – Mierzynów	- 2,1 km
1926 E Konopnica – Wola Wiązowa	- 3,6 km
1927 E Zelów – Kociszew – Drużbice – Hucisko	- 22,1 km
1928 E Dęby Wolskie – Rusiec	- 4,3 km
1929 E Rusiec – Kiełczygłów	- 4,5 km
2301 E Malenia – Zagłówki	- 0,7 km
2306 E Korczyska – Wygielzów – Kurów	- 5,2 km
2308 E Rogoźno – Mzurki (od gr. powiatu do m. Kącik)	- 22,3 km
2309 E Chrząstawa – Wieś Szczercowska	- 3,6 km
2311 E Widawa – Kiełczygłów	- 9,0 km
3500 E Pajęczno – Chabielice	- 0,9 km
4912 E Jamborek – Karczmy – Roźniatowice	- 13,2 km
4526 E Kuźnica Strobińska – Obrów	- 4,3 km

5. Zasady odśnieżania i usuwania gołoledzi na drogach powiatowych objętych II , III, IV i V standardem zimowego utrzymania dróg – określa tabela :

Standard	Opis warunków ruchu na jezdni	Dopuszczalne odstępstwa od standardu po ustaniu zjawisk atmosferycznych.	
		śnieg	śliskość zimowa
II	Jezdnie odśnieżana na całej szerokości Jezdnie posypana na całej długości.	luźny – 4 godz. błoto pośniegowe – 6 godz. zajeżdżony występuje (cienka warstwa nie utrudniająca ruchu)	gołoledź – 3 godz. szron – 3 godz. szadź – 3 godz. śliskość pośniegowa – 4 godz. lodowica – 4 godz.
III	Jezdnie odśnieżana na całej szerokości Jezdnie posypana na: - skrzyżowaniach z drogami - skrzyżowaniach z koleją - odc. o pochyleniu > 4 % - przystankach autobusowych - innych miejscach ustalonych przez P.Z.D.	luźny – 6 godz. zajeżdżony występuje zaspas, języki śnieżne lokalnie – 6 godz. utrudnienie dla ruchu samochodów osobowych .	gołoledź – 5 godz. szron – 5 godz. szadź – 5 godz. śliskość pośniegowa – 6 godz. lodowica – 6 godz.
IV	jak wyżej	luźny – 8 godz. zajeżdżony występuje języki śnieżne występują zaspas – do 8 godz. dopuszcza się przerwy w komunikacji do 8 godz.	gołoledź – 8 godz. śliskość pośniegowa – 10 godz. lodowica – 8 godz.

V	Jezdnia odśnieżana, w miejscach zasp odśnieżony co najmniej jeden pas ruchu z wykonaniem mijanek. Jezdnia posypana na odcinkach decydujących o możliwości ruchu.	luźny – 16 godz. zajeżdżony występuje nabój śnieżny występuje zaspasy występują do 24 godz. Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 24 godz.	gołoledź – 8 godz. śliskość pośniegowa- 10 godz. lodowica – 8 godz.

6. Utrzymanie chodników.

Na mocy ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz 1454), właściciele oraz zarządcy nieruchomości zostali zobowiązani do utrzymania na terenie objętych ich właściwością – czystości i porządku.

A zatem w myśl art. 5 ust. 1 pkt 4 właściciele i zarządcy nieruchomości są zobowiązani do oczyszczania ze śniegu i lodu oraz usuwania błota i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż ich nieruchomości. PZD jako zarządca drogi utrzymywał będzie tylko nawierzchnie chodników na terenach nie wymienionych w art. 5 ust. 1 pkt 4, wyżej cytowanej ustawy.

7. Materiały i sprzęt do zimowego utrzymania dróg oraz nadzór.

7.1. Materiał :

Do zwalczania śliskości zimowej Zarząd będzie stosował: mieszaninę kruszywa odsianego frakcji 0/2 mm z chlorkiem sodu w odpowiednich proporcjach.

Na placu w Obwodzie Drogowym w Szczercowie zabezpieczono do zimowego utrzymania dróg 1500 ton mieszanki piasku i soli drogowej.

Na placu w Obwodzie Drogowym w Kalisku zabezpieczono do zimowego utrzymania dróg 30 tony mieszanki piasku i soli drogowej.

7. 2. Sprzęt i służby :

Za zimowe utrzymanie dróg powiatowych w powiecie bełchatowskim (gminy: Drużbice, Kluki, Bełchatów, Rusiec, Szczerców, Zelów) będzie odpowiadał dyżurny – koordynator w Obwodzie Zimowego Utrzymania Dróg zlokalizowanym w bazie Obwodu Drogowego nr 2 w Szczercowie. Kierowanie przez dyżurnego „akcją zimową” polegać będzie na nadzorze i koordynacji działań poszczególnych jednostek pracujących w celu zapewnienia przejezdności dróg.

Dyżurny ma prawo i obowiązek wydawać odpowiednie polecenia kierowcom i operatorom sprzętu będącego w jego dyspozycji.

Wszystkie polecenia i uwagi dyżurnego muszą być potwierdzone w formie zapisu w dzienniku służb. Dyżurny ma obowiązek dokładnego prowadzenia zapisów w dzienniku służb w formie chronologicznej.

W dzienniku należy zapisywać wszystkie zdarzenia, które miały miejsce podczas służby. Zmiany służb mogą się odbywać po przekazaniu obowiązków następnemu dyżurnemu – koordynatorowi.

W warunkach wymagających zimowego utrzymania dróg sprzęt pracował będzie w systemie ciągłym dwuzmianowym (2 x 12 godz.) – zmiana dzienna 8.00 – 20.00 oraz zmiana nocna 20.00 - 8.00.

W stałej dyspozycji zarządu do zwalczania śliskości i odśnieżania będą :

- dwie pługopiaskarki,
- ciągnik z osprzętem (ładowacz czołowy , pług),
- ciągnik z pługiem oraz posypywarką,
- ciągnik z pełnym wyposażeniem do odśnieżania dróg ulic i ścieżek rowerowych,
- dwie koparko – ładowarka,.

Na wypadek obfitych opadów śniegu lub braku możliwości utrzymania założonych standardów planuje się interwencyjne użycie sprzętu takiego jak : ładowarki, równiarki, pługopiaskarki, doraźnie wynajmowane od zewnętrznych podmiotów gospodarczych. Zlecenie podmiotom zewnętrznym każdorazowo będzie wydawał dyżurny-koordynator zimowego utrzymania dróg pełniący dyżur w Obwodzie Zimowego Utrzymania Dróg w Szczercowie, w uzgodnieniu z kierownictwem PZD.

Ładunek mieszanki piaskowo-solnej do zwalczania śliskości będzie odbywał się w bazie Obwodu Drogowego w Szczercowie. Dodatkowo, jako punkt uzupełniający przewiduje się bazę Obwodu Drogowego w Kalisku.

8. Bierna akcja zimowego utrzymania dróg .

Powiatowy Zarząd Dróg w Bełchatowie posiada na wyposażeniu siatki przeciwśnieżne. Zasłony te zostaną ustawione przy następujących drogach powiatowych:

1927 E – odc. Drużbice – Hucisko

1924 E – odc. Prądzew – Rusiec

2311 E – Widawa – Kielczygłów

1929 E – Rusiec – Jastrzębice

1912 E – Bełchatów – Bogdanów

2308 E – odc. Kącik – Mzurki

2308 E – odc. Zalesie – Łęki

1905 E – Bełchatów – Rożniatowice

1911 E – Bełchatów – Niedyszyna

9. Szkolenia i instruktaż stanowiskowy pracowników pracujących przy zimowym utrzymaniu dróg .

Szkolenie kierowców, operatorów oraz personelu nadzorującego zimowe utrzymanie dróg ma za zadanie rozszerzenie ich wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie robót podczas zimowego utrzymania.

Szkolenie odbywać się będzie na podstawie obowiązujących przepisów i wytycznych oraz poparte będzie doświadczeniami zdobytymi w trakcie prowadzenia zimowego utrzymania dróg w latach ubiegłych. Uczestnicy kursu zostaną pouczeni o obowiązkach zarządów dróg wynikających z tematu szkolenia oraz części szczegółowej o technologii, zakresie, sposobie prowadzenia robót, sprzęcie, wykorzystaniu informacji, stosowanych materiałach i zasadach BHP.

10. Słownik terminów i zwrotów używanych przy zimowym utrzymaniu dróg.

Prace zimowego utrzymania – szereg czynności wykonywanych przez administrację drogową jak i przez przedsiębiorstwa, związanych z odśnieżaniem dróg, zwalczaniem śliskości zimowej, planowaniem robót, prowadzeniem przetargów, zakupem i przygotowaniem materiałów do zwalczania śliskości zimowej, kontrolowaniem wykonywanych prac, itp.

Standard utrzymania – określenie warunków, jakim powinna odpowiadać nawierzchnia drogi, po wykonaniu prac zimowego utrzymania oraz określenie terminów wykonania prac po ustaniu opadów i zauważeniu śliskości zimowej.

Odśnieżanie dróg – usuwanie śniegu z nawierzchni i poboczy, przy pomocy opłuczonych pojazdów ciężarowych o ładowności od 5 do 10 ton i napędzie na dwie lub trzy osie.

Usuwanie gołoledzi (śliskości zimowej) – rozsypywanie na nawierzchniach dróg, na całych ciągach lub w niektórych miejscach, środków chemicznych (głównie soli – NaCl) i materiałów uszorstniających (piasku, żużlu lub mieszanek).

Plug odśnieżny – samochód ciężarowy o ładowności od 5 do 15 ton, wyposażony w lemiesz jedno lub dwustronne, do przemieszczania śniegu z nawierzchni i poboczy dróg.

Osprzęt do plugu lemieszowego – czołownica /zawieszenie lemiesza/ i lemiesz, który jest montowany do samochodu ciężarowego /całość stanowi plug odśnieżny/.

Plug wirnikowy – urządzenie samojezdne do usuwania zasp i odrzucania śniegu na odległość 10 – 20 m od drogi, używane tylko na terenach otwartych /bez zabudowań/.

Równiarki i spycharki – urządzenia do odspajania i przemieszczania gruntu przy robotach ziemnych, w okresie zimowym wykorzystywane do usuwania śniegu z nawierzchni i poboczy dróg.

Piaskarka – urządzenie nakładane na samochód ciężarowy, służące do rozsypywania piasku, soli lub ich mieszanek, na nawierzchniach dróg.

Solarka – urządzenie nakładane na samochód ciężarowy, służące do rozsypywania zwilżonej soli drogowej na nawierzchniach dróg.

Urządzenie do produkcji solanek – zespół zbiorników, w których przygotowuje się 20% - 23% roztwór chlorku sodu /NaCl/.

Materiały do usuwania gołoledzi – sól drogowa o zawartości około 98% NaCl, chlorek wapnia, magnezy lub ich mieszanki.

Materiały do uszorstniania – piasek, żużel z 4% dodatkiem środków chemicznych, zapobiegających zbrylaniu się materiałów.

Zaslony przeciwnieźne – elementy drewniane i z tworzyw sztucznych, ustawiane w odległości 12 – 24 m od krawędzi jezdni, powodujące odkładanie się śniegu podczas zawiei i zamieci śnieżnych.

Zaplecze techniczne – magazyny stałe i tymczasowe, w których składowana jest sól, piasek, żużel lub ich mieszanki.

10.1. Definicje podstawowych zjawisk występujących na nawierzchniach dróg, pod wpływem działania czynników atmosferycznych.

Błoto pośniegowe – topniejący śnieg pozostały na nawierzchni dróg po przejściu pługów i po posypaniu środkami chemicznymi.

Śliskość zimowa – stan nawierzchni jezdni charakteryzujący się obecnością na niej wody, w różnym stanie skupienia.

Gołoledź – cienka warstwa lodu do 1,0 mm, powstała na skutek opadu mgły, mżawki, deszczu na nawierzchnię o ujemnej temperaturze.

Lodowica – warstwa lodu grubości kilku centymetrów, powstała z nieusuniętej wody z nawierzchni lub opadu deszczu.

Śliskość pośniegowa – rodzaj śliskości zimowej, powstałej w wyniku zalegania na jezdni przymarzniałego, nie usuniętego śniegu o różnej grubości i powierzchni.

WYKAZ TELEFONÓW AWARYJNYCH :

1. DYŻURNY - KOORDYNATOR „Akcji Zima”	- 44 631 80 55
	- 601 220 045
2. URZĄD GMINY W KLESZCZOWIE	- 44 731 31 10
3. URZĄD GMINY W BEŁCHATOWIE	- 44 632 52 11
4. URZĄD GMINY W RUŚCU	- 43 676 60 11
5. URZĄD GMINY W DRUŻBICACH	- 44 631 10 78
6. URZĄD GMINY W KLUKACH	- 44 631 50 02
7. URZĄD GMINY W SZCZERCOWIE	- 44 631 80 59
8. URZĄD MIEJSKI W ZELOWIE	- 44 634 10 00
9. KOMENDA POWIATOWA POLICJI /dyżurny/	- 44 635 52 11
10.KWB BEŁCHATÓW	- 44 737 49 02
	- 601 696 100
11. ZAKŁAD KOMUNALNY „KLESZCZÓW”	- 44 731 32 22/23
	- 609 534 972
12. ELEKTROWNIA BEŁCHATÓW (PTS „BETRANS”)	- 44 735 17 38
	- 609 307 902
13. STRAŻ MIEJSKA	- 44 635 63 00
14. PRZEDSIĘBIORSTWO SANIKOM	- 44 635 09 05
15.KOMENDA POWIATOWA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ	-44 633 82 00
16. REJON DRÓG WOJEWÓDZKICH – BEŁCHATÓW	- 44 633 31 39
17. GDDKiA OBWÓD W MZURKACH (drogi krajowe)	- 44 635 91 57
18.URZĄD MIASTA BEŁCHATOWA – INŻYNIERIA MIEJSKA	- 44 733 51 82
19. POGOTOWIE RATUNKOWE	- 44 633 27 09
20.ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ W RUŚCU	- 43 676 61 21
	- 668 473 868